

УДК 616.89

І. Я. Пінчук, О. А. Полив'яна

**АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ СКРИНІНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДЛЯ ПОПЕРЕДНЬОЇ
ДІАГНОСТИКИ РОЗЛАДІВ СПЕТРА АУТИЗМУ У ДІТЕЙ НА ПЕРВИННОМУ ЕТАПІ
НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ**

Український НДІ соціальної і судової психіатрії та наркології МОЗ України, м. Київ

Розлади спектра аутизму є однією із найважливіших проблем дитячої психіатрії як у світі, так і в Україні. Це пояснюється високою частотою розвитку цих розладів, труднощами своєчасної діагностики, частими інвалідизуючими наслідками, коморбідними захворюваннями. Відомо, що чим раніше було діагностовано РСА у

дитини, тим сприятливіший прогноз щодо соціальної адаптації, корекції розладів поведінки та когнітивного функціонування.

У країнах із високим рівнем надання медичної допомоги при РСА, раннім виявленням займаються сімейні лікарі, педіатри, дитячі неврологи та навіть педагоги

дитячих освітніх закладів, тобто люди, що не мають спеціальних знань із дитячої психіатрії. В одному з наукових досліджень, проведених у Російській Федерації, де раннє виявлення РСА також, як і в Україні, не є прерогативою сімейних лікарів та педіатрів, було отримано результати, що початок захворювання на розлади аутистичного спектра у дітей та первинне звернення до дитячого психіатра були відставлені на період від кількох місяців до 6 років, діти тривалий час оглядалися дитячими лікарями різних профілів, отримували педагогічну та психологічну допомогу, яка не завжди відповідала тій, що потребують діти з РСА. Лише 30% пацієнтів із аутистичними розладами, що перебували на обліку на момент дослідження, почали отримувати

спеціалізовану допомогу майже одразу після виникнення перших проявів хвороби.

Отже, необхідним є впровадження обов'язкових скринінгових досліджень для попередньої діагностики розладів зі спектра аутизму у дітей на первинному етапі надавання медичної допомоги, оскільки найчастіше з дітьми та батьками контактують лікарі загальної практики сімейної медицини та лікарі-педіатри. Проведення скринінгових досліджень лікарями первинної ланки надання допомоги дозволить удосконалити раннє виявлення та діагностику РАС, задля розробки програм індивідуальної цілеспрямованої профілактики, що мають на меті зменшення або редукування симптомів розладів зі спектра аутизму, покращення соціалізації дітей та зниження кількості випадів дитячої інвалідності.